gemeente
SCHIERMONNIKOOG

Raadsvergadering van 16 december 2025

Onderwerp: Definitief regioplan gebiedsinvesteringen en voortgang Buitenkans Schiermonnikoog

Schiermonnikoog, 25 november 2025

Aan de Gemeenteraad,

Voorgesteld besluit
De raad besluit:

1. Het definitieve regioplan Gebiedsinvesteringen Netten op Zee – tranche 1 voor de Regio PAWOZ-Eemshaven te bekrachtigen, waarmee de beschikbare middelen voor de Europese verantwoording als volgt verdeeld worden:
    a. € 4 miljoen inclusief BTW voor Zorg op het eiland;
    b. € 2,25 miljoen inclusief BTW voor Duurzaam en betaalbare huizen;
    c. € 2 miljoen inclusief BTW voor Maatschappelijke gebouwen klaar voor de toekomst;
    d. € 450.000 inclusief BTW voor Ontwikkeling van de Gouden Driehoek;
    e. € 1,3 miljoen inclusief BTW voor Eilanders aan zet;

    en in te stemmen met het toevoegen daarvan aan de door het college voor 31 maart 2026 te ondertekenen administratieve overeenkomst.
2. Het extra toegekende ondersteuningsbudget van € 170.156 inclusief BTW, vanwege het zelf openstellen van een subsidieregeling, als krediet beschikbaar te stellen.
3. De toegekende kredieten voor de Buitenkansprojecten en het ondersteuningsbudget te dekken uit de bijdrage genoemd in de door de regiokassier afgegeven verleningsbeschikking van 20 mei 2025, voor de gebiedsinvestering leefkwaliteit Schiermonnikoog.
4. In te stemmen met de leidraad hoe om te gaan met eventueel voordeel dat zich voordoet, en daarmee het voordeel uit het Btw-compensatiefonds in te zetten voor het Buitenkansproject Ontwikkeling van de Gouden Driehoek.

Inleiding
Het ministerie van Klimaat en Groene Groei heeft geld beschikbaar gesteld voor gebiedsinvesteringen in de leefkwaliteit, waarbij gebruik gemaakt wordt van het Europese Herstel en Veerkrachtfonds. Op 20 juni vorig jaar heeft Schiermonnikoog samen met de andere partijen in de Eemshavenregio hierover een bestuursovereenkomst gesloten. Bijgevoegd was een concept regioplan met daarbij een eerste conceptprojectenlijst voor de gebiedsinvesteringen op Schiermonnikoog.

Na de zomer 2024 zijn we als gemeente voortvarend aan de slag gegaan met het actualiseren en concretiseren van deze lijst. De boodschap was toentertijd: er zit een houdbaarheidsdatum op de toegezegde bijdrage. Op 31 maart 2026 moeten de budgetten verplicht zijn. Die datum komt nu steeds dichterbij. Afgesproken is om voor die datum als uitwerking van de bestuursovereenkomst een administratieve overeenkomst te ondertekenen met daarbij een definitief regioplan en een definitieve projectenlijst. De term ‘verplicht’ zijn is in de afgelopen periode wel wat flexibeler geworden. Daar waar heeft een jaar geleden nog betekende: de subsidies moeten zijn verstrekt en werken zijn aanbesteed, is het nu vooral van belang – voor de Europese verantwoording – dat u een besluit heeft genomen over de verdeling van het budget over concrete projecten.

gemeente
SCHIERMONNIKOOG

Op 25 januari heeft u een principebesluit genomen over de verdeling van de € 10 miljoen aan projectenbudget. Met het voor 31 maart 2026 door u bekrachtigen van het definitieve regioplan en de verdeling van de middelen, voldoen we aan de spelregels. Daarnaast zijn er een aantal praktische financiële besluiten die we aan u voorleggen, passend bij uw budgetrecht.

We hebben u toegezegd u minimaal twee keer per jaar bij te praten over de voortgang van de Buitenkansprojecten. Daarvoor verwijzen we naar de bijgevoegde raadsbrief.

De buitenkansprojecten
De verdeling van het projectenbudget van € 10 miljoen is gebaseerd op het principebesluit van de gemeenteraad van 28 januari 2025. De keuze voor de Buitenkansprojecten is gebaseerd op de consultatieronde en het aanwezige draagvlak voor de projecten.

	Buitenkansproject	Gereserveerde bijdrage (inclusief BTW)
1	Zorg op het eiland	€ 4.000.000
2	Duurzame en betaalbare woningen	€ 1.500.000
3	Toekomstbestendige maatschappelijke gebouwen	€ 2.000.000
4	Tijdelijk onderdak seizoenspersoneel	€ 750.000
5	Ontwikkeling Gouden Driehoek	€ 450.000
6	Nieuwe Route: eilanders aan zet	€ 1.300.000
	Totaal	**€ 10 miljoen**

Definitief regioplan
Bijgevoegd is het regioplan, versie 19 november 2025. Deze sluit aan bij het besluit van de gemeenteraad over de keuze van Buitenkansprojecten.

Deze versie van het regioplan wordt gelijktijdig voorgelegd aan de gemeenteraden van Het Hogeland en Eemsdelta ter bekrachtiging. Alle partijen die het bestuursakkoord hebben ondertekend moeten dit plan goedkeuren: parallel worden ook de colleges van B&W van de andere gemeenten, GS Fryslân en GS Groningen en DB van de waterschappen gevraagd om het regioplan te bekrachtigen.

Het definitief regioplan wordt bijgevoegd aan de administratieve overeenkomst die tussen rijk en de regiopartijen moet worden ondertekend voor 31 maart 2026 en ingediend bij Europa. Dit is een belangrijke mijlpaal binnen het Herstel en Verkeerkrachtplan dat het rijk heeft ingediend bij Europa en medebepalend voor het daadwerkelijk ontvangen van Europese middelen.

Het ondertekenen van de administratieve overeenkomst is een bevoegdheid van het college. Met het voorstel aan u om het regioplan te bekrachtigen, nemen we u mee in de inhoud van de overeenkomst. In de overeenkomst worden de definitieve afspraken vastgelegd over de besteding van de middelen.

De grootste wijzigingen in het regioplan ten opzichte van het concept zitten vooral in het tweede deel van het plan, namelijk de actualisatie en concretisering van de projecten per gemeente. Daarnaast zijn een aantal praktische zaken verder uitgewerkt en geactualiseerd zoals de afspraken over governance, uitvoering, monitoring en communicatie. In hoofdstuk 3.4 vindt u de toelichting op de projecten van Schiermonnikoog terug. In bijlage 4 is een eerste voorgangsoverzicht van de Buitenkansprojecten opgenomen. Deze wordt tussen uw besluit en 31 maart 2026 nog geactualiseerd. Dit zal echter geen materiële wijzigingen met zich meebrengen: het verandert niets meer aan de financiële keuzes.

Goed om te weten is dat er een bewuste keuze is gemaakt om de Buitenkansprojecten in het regioplan vrij abstract te omschrijven. Dit is ook door de andere gemeenten zo gedaan. Dat zorgt

namelijk voor meer flexibiliteit straks in de uitvoering. Binnen de Buitenkansprojecten is er zo alle ruimte om te schuiven met de budgetten, maar dat kan niet tussen de Buitenkansprojecten. De middelen zijn namelijk gekoppeld aan de bij het project beschreven prestatie. Om deze strategische reden hebben we ervoor gekozen op advies van de regiokassier – in het regioplan – het Buitenkansproject Tijdelijk onderdak seizoenspersoneel als deelproject op te nemen bij het Buitenkansproject Duurzame en betaalbare woningen. Het project Tijdelijke huisvesting seizoenspersoneel is namelijk als enige specifiek geformuleerd. Dit geeft in de Europese verantwoording meer flexibiliteit.

Concreet betekent dit dat in het regioplan deze verdeling is opgenomen:

	Buitenkansproject	Gereserveerde bijdrage (inclusief BTW)
1	Zorg op het eiland	€ 4.000.000
2	Duurzame en betaalbare woningen	€ 2.250.000
3	Toekomstbestendige maatschappelijke gebouwen	€ 2.000.000
5	Ontwikkeling Gouden Driehoek	€ 450.000
6	Nieuwe Route: eilanders aan zet	€ 1.300.000
	Totaal	**€ 10 miljoen**

De financiën
Het ministerie van Klimaat en Groene Groei maakt ons budget over aan de regiokassier: de provincie Groningen, minus de afdracht aan het Btw-compensatiefonds (BCF)[1].

Wij ontvangen:
- **€ 10 miljoen** voor projecten, van de regiokassier: € 9.132.231 en via het BCF: € 867.769.
- **€ 1.101.372** ondersteuningsbudget, van de regiokassier: € 910.225 en via het BCF: € 191.147.

Ondersteuningsbudget
Op 28 januari heeft u het krediet voor het ondersteuningsbudget beschikbaar gesteld. Doordat de subsidieafhandeling nu ook via de gemeente zelf loopt in plaats van via SNN, is het budget voor de uitvoeringskosten door de regiokassier verhoogd van € 931.216 met € 170.156 naar € 1.101.372. U wordt gevraagd om ook dat extra budget als krediet beschikbaar te stellen. Van het totale ondersteuningsbudget is 21%, namelijk € 191.147 gereserveerd in het BCF. Zoals hiervoor aangegeven. Het ondersteuningsbudget wordt ingezet voor de algemene projectregie. Hier wordt bijvoorbeeld de projectenregisseur uit betaald, de communicatie en de kosten voor participatie. De interne inzet van collega's en bijvoorbeeld juridische ondersteuning.

[1] Wanneer gemeenten taken uitbesteden, betalen zij daar btw over. Om te voorkomen dat gemeenten er alleen vanwege deze kosten voor kiezen om taken niet uit te besteden maar zelf te doen is het Btw-compensatiefonds (BCF) ingesteld. Gemeenten kunnen er onder voorwaarden de betaalde btw terugvragen. Bron: VNG

gemeente
SCHIERMONNIKOOG

Projectenbudget
In juni 2024 is door de regio een voorzichtige inschatting gemaakt van het deel van het projectenbudget van € 10 miljoen dat compensabel is via het BCF. De aanname is gedaan dat de helft (€ 5 miljoen) door derden wordt uitgevoerd. Dat deel is niet compensabel via het BCF. De andere helft (€ 5 miljoen) uitgevoerd door de gemeente wel. Op basis van deze inschatting is van € 5 miljoen 21% gereserveerd in het BCF voor Schiermonnikoog. Dit is het hiervoor genoemde bedrag van **€ 867.769.**

Inmiddels zijn we tot het voortschrijdend inzicht gekomen dat groot deel van de Buitenkansprojecten onder regie van de gemeente wordt uitgevoerd. Dit is gunstig: zo ontstaat er voordeel ten opzichte van de eerdere berekening. Dit hoeft achteraf niet te worden verrekend. Door de verdere uitwerking en concretisering van de Buitenkansprojecten, krijgen we steeds meer inzicht in het voordeel. Bijvoorbeeld door de verdeling van het budget van het Buitenkansproject Maatschappelijke gebouwen klaar voor de toekomst, over de gemeentelijke en niet-gemeentelijke gebouwen. In de onderstaande tabel staat de meest recente inschatting van het maximale bedrag aan voordeel. De inschatting nu is dat dit een kleine € 300.000 aan voordeel oplevert. Let op! Wanneer er alsnog meer subsidie wordt verstrekt dan nu ingeschat, gaat het bedrag omlaag.

	Buitenkansproject	Totaalbijdrage (inclusief afdracht BCF)	Ontvangen via regiokassier	Subsidie (niet compensabel)	Gemeentelijke projecten		
					Ex BCF	compensatie via BCF	Totaal
	Begroot concept regioplan	**€ 10.000.000**		**€ 5.000.000**	€ 4.132.231	€ 867.769	**€ 5.000.000**
	Beschikt	**€ 10.000.000**	**€ 9.132.231**			**€ 867.769**	
	Huidige verdeling Buitenkansbudget						
1	Zorg op het eiland	€ 4.000.000		€ -	€ 3.305.785	€ 694.215	€ 4.000.000
2	Duurzame en betaalbare woningen	€ 1.500.000		€ -	€ 1.239.669	€ 260.331	€ 1.500.000
3	Toekomstbestendige maatschappelijke gebouwen	€ 2.000.000		€ 995.000	€ 830.579	€ 174.421	€ 1.005.000
4	Tijdelijk onderdak seizoenspersoneel	€ 750.000		€ 600.000	€ 123.967	€ 26.033	€ 150.000
5	Ontwikkeling Gouden Driehoek	€ 450.000		€ 445.000	€ 4.132	€ 868	€ 5.000
5	Nieuwe Route: eilanders aan zet	€ 1.300.000		€ 1.300.000	€ -	€ -	€ -
	Totaal	**€ 10.000.000**	**€ 8.844.132**	**€ 3.340.000**	**€ 5.504.132**	**€ 1.155.868**	**€ 6.660.000**
	Saldo		**€ 288.099**	-€ 1.660.000	€ 1.371.901	**€ 288.099**	€ 1.660.000

Leidraad omgaan met voordeel Buitenkans
Het zou goed zijn om een leidraad vast te stellen hoe om te gaan met eventueel voordeel dat zich voordoet bij de Buitenkansprojecten. Bijvoorbeeld door een meevaller of doordat iets niet doorgaat. Of het voordeel uit het BCF. Het voorstel is als volgt.

Bij voordeel in de Buitenkansprojecten:
1. Is de keuze van de projecten en de prioritering van de inwoners, vastgesteld door de gemeenteraad van 28 januari 2025 leidend, waarbij het project waar toen niet het volledige bedrag heen is gegaan als eerste in aanmerking komt.
2. Extra budget als gevolg van voordeel mag niet ten koste gaan van te ontvangen cofinanciering.
3. Na 31 maart 2026 geldt dat niet meer tussen de Buitenkansprojecten kan worden geschoven, eventueel voordeel komt ten goede binnen het Buitenkansproject zelf. De middelen zijn namelijk gekoppeld aan de bij het project beschreven prestatie.
4. Voor het Buitenkansproject Eilanders aan zet, zijn in het nieuwe-route-proces al afspraken gemaakt. Eventueel voordeel daarbinnen gaat naar de reserveprojecten, en wanneer er dan nog geld overblijft gaat het naar het project Buitenkans Junior.

Het ondersteuningsbudget kent meer flexibiliteit: eventueel voordeel wordt ingezet voor de projectleiding en voorbereiding van de Buitenkansprojecten.

Concreet betekent de Europese spelregel dat alle middelen voor 31 maart 2026 verplicht moeten zijn, dat er nu een besluit moet worden genomen over het eventueel voordeel dat we vanwege de inschatting van de afdracht aan het Btw-compensatiefonds. Op basis van punt 1 van de bovenstaande leidraad is het voorstel om dit voordeel ten goede te laten komen aan het Buitenkansproject Ontwikkeling Gouden Driehoek. Dit project heeft in januari bij de verdeling van de € 10 miljoen minder ontvangen omdat het budget op was.

Tot slot

Wij zijn trots op het resultaat dat we als gemeente in de korte tijd die ervoor stond hebben bereikt. Als één van de drie gemeenten in de regio hebben we samen met alle betrokken partijen de opdracht voortvarend opgepakt om te komen met concrete projecten – met draagvlak – die bijdragen aan de leefkwaliteit op Schiermonnikoog, met een mooie uitkomst. Waar we als laatste zijn begonnen, zijn we dat zeker niet in de uitvoering. Er ligt een sterk pakket aan Buitenkansprojecten die de leefbaarheid op het eiland versterken. We zijn erg benieuwd naar de resultaten die de komende periode zichtbaar worden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,

de secretaris,	de burgemeester,
T. Kroeze	I. van Gent